

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ERZURUM PALANDÖKEN BELEDİYESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	11
7. DENETİM BULGULARI	11
8. EKLER	42

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7

KISALTMALAR

AŞ	Anonim Şirket
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
LPG	Sıvılaştırılmış Petrol Gazı
NO.LU	Numaralı
TL	Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kamu İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Tamamlanmaması, Muhasebe Kayıtları Yapılmış Olanlar ile Tapu Kayıtlarının Uyumlu Olmaması

B. Diğer Bulgular

1. Kamu İdaresine Ait Taşınmazlardan Pazarlık Usulüyle Kiraya Verilenlerin Bulunması
2. Kamu İdaresine Ait Taşınmazın İmar Planına Aykırı Olarak Kullanılması
3. Kamu İdaresi Taşınmazlarının İşgaliye Karşılığında Kullanılması
4. Derneğe Tahsis Edilen Taşınmazın Bulunması
5. Kamu İdaresine Ait Taşınmazın Kiraya Verilmesine İlişkin İhalede Rekabeti Engelleyen Hüküm Bulunması
6. İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerinin Bulunması
7. Çevre Temizlik Vergisi Mükellefiyeti Tesis Edilmeyen İş Yerlerinin Bulunması
8. Maden İşletmelerinden Alınması Gereken Belediye Payının Tahakkuk ve Tahsil Edilmemesi
9. Tahakkuk Eden Bazı Gelir Kalemlerinin Tahsilat Oranının Düşük Düzeylerde Kalması
10. Sosyal Denge Sözleşmesinde Konusu Dışında Hükümlere Yer Verilmesi
11. Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Hatalı Uygulamaların Bulunması
12. Parasal Limitlerin Altında Kalmak Amacıyla Mal ve Hizmet Alımlarının Kısımlara Bölünerek Doğrudan Teminle Gerçekleştirilmesi
13. Yapım İşine İlişkin İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Poliçesinde Muafiyet Oranlarının Mevzuatta Öngörülen Sınırlardan Yüksek Belirlenmesi
14. Sürekli Alım Konusu Olan Malzemenin Nitelikleri Doğrultusunda Muayene ve Kabul İşlemlerine İlişkin Düzenlemeler Yapılmaması

15. Kamu İdaresinin Üretim Yerinde Kullanılan İlk Madde ve Malzemeler ile Yarı Mamul ve Mamul Maddelerin Taşınır İşlemleri İçin Esas Usul Belirlenmemesi

16. Mal Alımı İşinde Fiyat Farkının Hatalı Hesaplanması

17. Bütün Riskler (All Risk) Sigorta Poliçesinin Süre Uzatımlarına Göre Revize Edilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Mahalli İdareler" başlıklı 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Erzurum Palandöken Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un "Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları,

sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde, belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre ilçe belediyesinin organları; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanıdır.

Belediyenin karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 32 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'na istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok iki adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Erzurum Palandöken Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 2 birim belirlenmiştir. Bu birimler Özel Kalem Müdürlüğü ve Teftiş Kurulu Müdürlüğüdür. Başkana bağlı olarak memurlar arasından atanan 4 ve meclis üyeleri arasından görevlendirilen 2 başkan yardımcısı olmak üzere toplamda 6 başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 27 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	431	94
Sözleşmeli Personel	1	1
Kadrolu İşçi	214	29
Geçici İşçi	-	0
Toplam	646	124
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	275

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Bütçe Türleri ve Kapsamı” başlıklı 12’nci maddesine göre genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri 27.05.2016 tarihli ve 29724 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Erzurum Palandöken Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Belediyenin 2024 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod 1	Giderin Türü	Geçen Yıllan Devrolunan Ödenek	Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Ek Bütçe (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0	108.144.545,00	7.982.000,00	47.775.000,00 / (51.000,00)	163.850.545,00	163.105.951,96	744.59,04	0
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0	15.017.189,00	378.000,00	3.283.000,00	18.678.189,00	18.454.578,15	223.610,85	0
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0	311.651.175,00	50.920.000,00	16.254.700,00 / (15.119.700,00)	363.706.175,00	339.348.820,12	24.357.354,88	0
04	Faiz Giderleri	0	6.002.006,00		51.820.000,00	57.822.006,00	55.178.304,40	2.643.701,60	0
05	Cari Transferler	0	25.501.006,00	3.300.000,00	6.230.000,00 / (1.605.000,00)	33.426.006,00	32.112.183,57	1.313.822,43	0
06	Sermaye Giderleri	20.380.314,06	148.584.079,00	4.750.000,00	1.220.000,00 / (85.387.000,00)	89.547.393,06	37.527.210,86	45.270.179,20	6.750.003,00
07	Sermaye Transferleri	0	100.000,00	0	2.900.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	0	0
08	Borç Verme	0	0	0	0	0	0	0	0
09	Yedek Ödenek	0	55.000.000,00	2.670.000,00	0 (27.320.000,00)	30.350.000,00	0	30.350.000,00	0
Toplam		20.380.314,06	670.000.000,00	70.000.000,00	0	760.380.314,06	648.727.049,06	104.903.262,00	6.750.003,00

Belediyede yıllara sari yapım işine ilişkin 2023 yılından devrolunan 20.380.314,06 Türk Lirası (TL) ödenek bulunmaktadır. 2024 mali yılı bütçesi ile 670.000.000,00 TL ödenek ve 70.000.000,00 TL ek ödenek öngörülmüş olup 2024 yılı ödenek toplamı 760.380.314,06 TL olmuştur. 2024 yılında 6.750.003,00 TL ödenek bir sonraki yıla devredilmiş, 104.903.262,00 TL tutarında ödenek iptal edilmiştir. Yıl içinde 648.727.049,06 TL bütçe gideri yapılmıştır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (Başlangıç + Ek Bütçe) (TL) (*)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	76.933.700,00	59.671.264,47	52.736,94	59.618.527,53	77,49
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.151.200,00	5.883.092,96	57.139,74	5.825.953,22	71,47
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	24.000.000,00	50.639.782,00	0	50.639.782,00	210,99
05- Diğer Gelirler	483.790.200,00	511.391.784,16	685,83	511.391.098,33	105,71
06- Sermaye Gelirleri	77.324.900,00	20.818.303,49	0	20.818.303,49	26,92
08-Alacaklardan Tahsilat		0	0	0	0
09- Red ve İadeler	-200.000,00	0	0	0	0
Toplam	670.000.000,00	648.404.227,08	110.562,51	648.293.664,57	96,76

(*) Bütçe başlangıç gelir tahmini 600.000.000,00 TL olup, yıl içinde 70.000.000,00 TL gelir karşılığı ek ödenek alınmış ve bütçe gelir tahmini 670.000.000,00 TL'ye çıkarılmıştır. Ek ödenek için karşılık gösterilen gelir tutarı dâhil edilmiş haliyle, Belediyenin Bütçesi "Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetveli"ne göre hazırlanmıştır.

Buna göre 2024 yılında net bütçe geliri %96,76 seviyesinde gerçekleşmiştir. Alınan bağış ve yardımlar (%210,99) ve diğer gelirler (%105,71) beklenilenin üstünde, vergi gelirleri (%77,49), teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%71,47) ve sermaye gelirleri (%26,92) beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç+ Ek) Ödeneği (TL) (*)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	163.850.545,00	163.105.951,96	99,55
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	18.678.189,00	18.454.578,15	98,80
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	363.706.175,00	339.348.820,12	93,30
04- Faiz Gideri	57.822.006,00	55.178.304,40	95,43
05- Cari Transferler	33.426.006,00	32.112.183,57	96,07
06- Sermaye Giderleri	89.547.393,06	37.527.210,86	41,91
07- Sermaye Transferleri	3.000.000,00	3.000.000,00	100
08- Borç Verme	0	0	0
09- Yedek Ödenekler	30.350.000,00	0	0
Toplam	760.380.314,06	648.727.049,06	85,32

(*) 20.380.314,06 TL devrolunan ödenek, 670.000.000,00 TL başlangıç ödenegi ve 70.000.000,00 TL ek ödenek öngörülmüş olup 2024 yılı ödenek toplamı 760.380.314,06 TL olmuştur.

Buna göre 2024 yılında bütçe giderleri %85,32 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sermaye transferleri (%100) beklenen seviyede; personel giderleri (%99,55), sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri (%98,80), cari transferler (%96,07), mal ve hizmet alım giderleri (%93,30) ve sermaye giderleri (%41,91) beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2023 yılının 2022 yılına, 2024 yılının 2023 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2022Yılı (TL)	2023 Yılı (TL)	2024 Yılı (TL)	2023-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2024-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
	(A)	(B)	(C)		
Vergi Gelirleri	27.288.749,80	41.270.935,67	59.671.264,47	51,24	44,58
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.826.114,49	4.556.251,94	5.883.092,96	61,22	29,12
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	5.939.655,00	13.577.117,67	50.639.782,00	128,58	272,98
Diğer Gelirler	157.609.642,73	282.066.323,19	511.391.784,16	78,97	81,30
Sermaye Gelirleri	73.870.081,18	52.459.112,79	20.818.303,49	-28,98	-60,32
Toplam	267.534.243,20	393.929.741,26	648.404.227,08	47,24	64,60
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	191.010,85	154.254,35	110.562,51	-19,24	-28,32
Net Toplam	267.343.232,35	393.775.486,91	648.293.664,57	47,29	64,64

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2024 yılında gelirler bir önceki yıla göre 254.518.177,66 TL'lik (%64,64) artış göstermiştir. Alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 37.062.664,33 TL (%272,98), diğer gelirlerde 229.325.460,97 TL (%81,30), vergi gelirlerinde 18.400.328,80 TL (%44,58) ve teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 1.326.841,02 TL (%29,12)

tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Sermaye gelirlerinde 31.640.809,30 TL (%60,32) azalış olmuştur. Vergi gelirlerinde meydana gelen artış yeniden değerlendirme oranının yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2022 Yılı (TL) (A)	2023 Yılı (TL) (B)	2024 Yılı (TL) (C)	2023-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2024-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Personel Giderleri	36.513.998,03	67.129.321,53	163.105.951,96	83,85	142,97
SGK Devlet Prim Giderleri	5.565.066,23	9.534.831,15	18.454.578,15	71,33	93,55
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	126.315.077,57	245.879.794,10	339.348.820,12	94,66	38,01
Faiz Giderleri	7.661.371,35	14.901.993,35	55.178.304,40	94,51	270,27
Cari Transferler	9.715.818,04	21.175.151,12	32.112.183,57	117,95	51,65
Sermaye Giderleri	114.517.263,95	178.494.798,89	37.527.210,86	55,87	-78,98
Sermaye Transferleri	1.000.000,00	214.281,14	3.000.000,00	-78,57	1.300,03
Toplam	301.288.595,17	537.330.171,28	648.727.049,06	78,34	20,73

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2024 yılında 2023 yılına göre 111.396.877,78 TL (%20,73) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2024 yılında personel giderlerinde 95.976.630,43 TL (%142,97), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinde 8.819.747,00 TL (%93,55), mal ve hizmet alım giderlerinde 93.469.026,02 TL (%38,01), cari transferlerde 10.937.032,45 TL (%51,65) ve sermaye transferinde 2.785.718,56 TL (%1.300,03) artış olduğu görülmektedir. Buna karşın sermaye giderlerinde 140.967.588,03 TL (%78,98) azalış olmuştur. Mal ve hizmet alım giderlerinde meydana gelen artış satın alınan mal ve hizmet maliyetlerindeki yükselişten, cari transferlerde meydana gelen artış yardıma muhtaç ailelere yapılan yardımlarda meydana gelen maliyet artışı ile kamu kurumlarına ödenen paylardaki artıştan kaynaklanmaktadır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2024 yılı Faaliyet Gideri 661.528.985,27 TL, Faaliyet Geliri 632.608.114,09, Enflasyon Düzeltmesi sonucu oluşan tutar 745.474.868,74 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 716.553.997,568 TL olarak gerçekleşmiştir.

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Palandöken Personel AŞ	3.062.946,00	3.062.946,00	100
2	Zirve Palandöken Turizm Enerji. Gıda. Süt Ürün İnş. Taah.Ltd.Şti.	4.384.700,00	4.384.700,00	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Erzurum Palandöken Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Çerçeve Hesap Planının Genel Yapısı" başlıklı 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali Tabloların Hazırlanması" başlıklı 484 ve "Mizan Cetveli ve Düzenlenecek Mali Tablolar ile Diğer Mali Tablolar" başlıklı 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın "Verilecek Defter, Mali Tablo, Belge ve Bilgilerin Çeşitleri" başlıklı 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

-Birleştirilmiş veriler defteri,

-Geçici ve kesin mizan,

-Bilanço,

-Faaliyet sonuçları tablosu,

-İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın "Diğer Belgelerin Verilme Yeri, Süresi ve Usulleri" başlıklı 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları,

Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili Etik Komisyonu oluşturulmuş olup eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmamıştır. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programını içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare hiçbir iç kontrol riski belirlememiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde yetki devri usulüne uygun olarak yapılmış ancak görevler ayrılığı ilkesinin uygulamasına ilişkin herhangi bir belge bulunmamaktadır. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmamıştır. Kamu İdaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcut değildir.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin güncel bir Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcut değildir.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi değerlendirilmemektedir. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Erzurum Palandöken Belediyesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kamu İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Tamamlanmaması, Muhasebe Kayıtları Yapılmış Olanlar ile Tapu Kayıtlarının Uyumlu Olmaması

Kamu İdaresi mülkiyetinde bulunan taşınmazların bazılarına ilişkin muhasebe kayıtlarının tamamlanmadığı, tamamlanmış olanlar ile tapu kayıtlarının uyumlu olmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Muhasebe Sistemi” başlıklı 49’uncu maddesinde, kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile mali sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerin belirli bir düzen içerisinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulacağı ifade edilmiştir.

Aynı Kanun’un “Kayıt Zamanı” başlıklı 50’nci maddesinde ise bir ekonomik değerin yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirileceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 188-193’üncü maddelerinde, her türlü arazi ve arsa ve binaların izlenmesi için sırasıyla 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabı’nın kullanılacağı hüküm altına alınmış ve hesapların nitelik ve işleyişleri ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in “Kayıt ve Kontrol İşlemleri” başlıklı 5’inci maddesinde, taşınmaz kayıt ve kontrol işlemlerinin; kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenler ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması olduğu ve kayıtların belgeye dayanmasının esas olduğu ifade edilmiştir. “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacağı ancak ilgili maddede sayılan bazı taşınmazların ise iz bedeli ile kayıtlara alınacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik’in “Kayıt Şekli” başlıklı 7’nci maddesine göre, kamu idarelerine ait taşınmazlar için “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu”, “Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu”, “Orta Malları Formu” ve “Genel Hizmet Alanları Formu” nun düzenlenmesi gerekmektedir. Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler

birimine gönderilmektedir. Mali hizmetler birimince bu formlar birleştirilerek Yönetmelik'in ekinde bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulmalıdır.

Mevzuat hükümlerine göre, mali hizmetler birimince birleştirilen formlardan oluşturulan taşınmaz icmal cetvellerinden hareketle ilgili muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi tarafından muhasebe kayıtlarına uygun olarak sunulan taşınmaz icmal cetveli ile Tapu Müdürlüğünden temin edilen Kamu İdaresi adına tescilli tüm taşınmazların tapu kayıtlarının karşılaştırılması suretiyle yapılan incelemede;

-Tapu kayıtlarında olup Kamu İdaresi kayıtlarında görülmeyen 19 adet arsa, 3 adet bina ve arsası, 1 adet 110 daireli lojman ve apartman, 1 adet apartman ve arsası, 1 adet mesken olmak üzere toplamda 25 adet taşınmaz olduğu,

-Kamu İdaresinin kayıtlarında olup tapu kayıtlarında görülmeyen; 21 adet arsa, 1 adet kargir cami, 1 adet yol, 1 adet meydan, 1 adet park ve yeşil alan, 1 adet güneş enerjisi santrali yapım alanı olmak üzere toplamda 26 adet taşınmaz olduğu,

tespit edilmiştir.

Taşınmazların giriş ve çıkış kayıtlarının hatalı ve eksik yapılması sebebiyle İdarenin 2024 yılı Bilançosu, taşınmaz hesapları ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile 500 Net Değer Hesabı itibarıyla mali tablo kullanıcısına doğru ve güvenilir bilgi sunmamaktadır.

Kamu İdaresi cevabında, Kamu İdaresinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların tamamına ilişkin muhasebe giriş kayıtlarının tamamlandığı, böylece tapu kayıtlarına uyumlu hale getirildiği, tapu kütüğünden düşen ve ihdas işlemleri sonucu oluşan taşınmazların tapu kayıtlarına uygun hale getirilmesi için çalışmalar yapıldığı, bulguda belirtilen bina, lojman, mesken niteliğindeki taşınmazlarda İdareye ait mülkiyet hakkının zeminden ibaret olduğu ve üzerindeki yapıları içermediği, güncel durumda Tapu Bilgi Sistemindeki taşınmaz sayısı ile muhasebe kayıtlarının uyduğu, bu kapsamda ilgili tüm birimlerle koordinasyonun sürdürüldüğü ve sorunların çözüme kavuşturulması amacıyla çalışmaların devam ettiği ifade edilmiştir. Ancak yerinde yapılan denetimlerde taşınmaz icmal cetveli ile Tapu Müdürlüğünden temin edilen Kamu İdaresi adına tescilli tüm taşınmazların tapu kayıtları karşılaştırılmış ve tapuda kayıtlı olmasına rağmen muhasebe sisteminde kaydı olmayan ve muhasebe sisteminde kaydı olmasına rağmen tapuda kaydı olmayan taşınmazların olduğu tespit edilmiştir. Bulguda

nitelikleri belirtilen bazı taşınmazların mülkiyet hakkının zeminden ibaret olduğu ifade edilmiş olsada tapu kayıtlarında mülkiyet hakkının bulguda belirtilen nitelikte olduğu görülmüştür. Diğer yandan cevap ekinde taşınmazlara ilişkin muhasebe işlemlerinin tamamlandığına ve mevzuata uygun hale getirildiğine ilişkin kanıtlayıcı bilgi ve belge sunulmamıştır.

Kamu İdaresi tarafından taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtları ile tapu kayıtlarının uyumlu olmasının sağlanması amacıyla mülkiyet kazanımlarında muhasebeye giriş kayıtlarının yapılması, terkin, satış, devir gibi mülkiyeti sona erdiren durumlarda sona eriş nedenlerinin açıklanarak muhasebeden çıkış kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kamu İdaresine Ait Taşınmazlardan Pazarlık Usulüyle Kiraya Verilenlerin Bulunması

Kamu İdaresine ait taşınmazlardan bir kısmının 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulü ile kiraya verildiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "İlkeler" başlıklı 2'nci maddesinde ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olduğu belirtilmiştir.

"İhalelerde Kapalı Teklif Usulünün Esas Olduğu" başlıklı 36'ncı maddesinde; bu Kanun'un 1'inci maddesinde belirtilen işlere ilişkin ihalelerde tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün esas olduğu ancak, 44'üncü maddede gösterilen işlerin belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45'inci maddede gösterilen işlerin açık teklif usulüyle, 51'inci maddede sayılan işlerin pazarlık, 52'nci maddede gösterilen işlerin de yarışma usulüyle yaptırılabilceği hükmüne yer verilmiştir.

"Pazarlık Usulüyle Yapılacak İşler" başlıklı 51'inci maddesinin (g) bendinde; kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve

tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisinin pazarlık yöntemiyle yapılabileceği belirtilmiştir.

Bu hükümler birlikte değerlendirildiğinde; ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun'un temel ilke ve prensiplerinden olduğu ve bu ilke ve prensibin gereği olarak, Kanun'un 36'ncı maddesi hükmünde yer alan kapalı teklif usulünün esas usul, diğer usullerin ise belirli şartlar dahilinde uygulanacak istisnai usuller olduğu anlaşılmaktadır.

Kanun'un 3'üncü maddesinde de ifade edildiği üzere, Kanun'a tabi kurum ve kuruluşlar genel olarak 'idare' olarak tanımlanmış ve bu ifade Kanun'un birçok maddesinde yerini bulmuştur.

Pazarlık usulüyle yapılabilecek işler Kanun'un 51'inci maddesinde bentler halinde tek tek sayılmıştır. Bu maddenin (g) bendinde; kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi işinin pazarlık usulü ile yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un diğer maddelerinde ifade edilen "idare" kavramı yerine bu maddede "Devlet" kavramı kullanılmıştır. Aynı Kanun'un diğer maddelerinde, hatta aynı maddenin diğer bentlerinde (örneğin (f) bendinde) Kanun'a tabi kurumlar için idare kavramı kullanılırken (g) bendinde "idarelerin özel mülkiyetinde" kavramı yerine "Devletin özel mülkiyetinde" ve "Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan" kavramlarının kullanılması idare kavramından başka bir mana ve içeriği ifade ettiğini açıkça göstermektedir.

Kanun'un "Tarihi ve Bedii Değeri Olmayan Taşınmaz Mallarla İlgili İşlemler" başlıklı 74'üncü maddesinde söz konusu hususa bir parça açıklık getirilmiş ve tarihi ve bedii değeri olanlar hariç Hazinesin özel mülkiyetindeki yerlerin satışı, kiraya verilmesi, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi esaslarının Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirleneceği ifade edilmiştir.

Nitekim aynı Kanun'un 75'inci maddesinde de Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz mallar hakkında ecrimisil ve tahliye hususları düzenlenmiş, bu malların işgalinden dolayı "hazinesin zararından" bahsedilmiştir.

Ayrıca söz konusu 75'inci maddenin belediyeler hakkında uygulanıp uygulanmayacağı üzerinde tartışılmış ve özellikle yargı kararları ile belediyelerin bu kapsamda değerlendirilemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Bunun üzerine 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesi ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağına ilişkin düzenleme yapılarak belediye taşınmazları hakkında 2886 sayılı Kanun'un 75'inci maddesine atıf yapılmıştır. Ancak, Kanun'un 51/g maddesinde yer alan hükümlerin belediye malları için de uygulanacağına dair bir düzenleme yapılmamıştır. Gerek yargı kararları gerekse 5393 sayılı Kanun'la yapılan atıf, Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz mallar kavramına belediyelerin özel mülkiyetinde olan mallarının girmediğini açıkça göstermektedir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresince bir adet bina, bir adet mesire alanı olmak üzere toplam 2 adet taşınmazın 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulü ile belediye şirketine kiraya verildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, bulgu konusu kiralama işlemlerinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin (g) bendi kapsamında gerçekleştirildiği, her bir pazarlık usulü kiralama işleminin Belediye Encümen kararıyla onaylandığı, taraflarla kira sözleşmesi yapıldığı, bedellerin tahakkuk ve tahsil edilerek bütçeye gelir kaydedildiği, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulü ile kiraya verilen mülkiyeti Kamu İdaresine ait iki adet taşınmazın olduğu, bunların kiralama ihalelerinin üç yıllığına yapılmış olduğu, kira sürelerinin 03.01.2026 tarihinde biteceği, sonraki süreçlerde kiraya verme işleminin açık teklif usulüyle yapılması yönünde gerekli adımların atılacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından söz konusu maddeyi gerekçe göstererek pazarlık usulü ile kendi mülkiyetinde yer alan taşınmazların kiraya verilmesi veya üzerinde aynı hak tesis edilmesi mümkün olmayıp, yapılacak kiralamalarda Kanun'un belirttiği temel ihale yöntemi olan kapalı teklif usulünün kullanılması gerekmektedir.

BULGU 2: Kamu İdaresine Ait Taşınmazın İmar Planına Aykırı Olarak Kullanılması

İmar planında pazar alanı olarak görünen taşınmazın kiraya verilerek imar planına aykırı kullanıldığı görülmüştür.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin "Mekansal kullanım tanımları ve esasları" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belediye hizmet alanı; belediyelerin görev ve sorumlulukları kapsamındaki hizmetlerinin götürülebilmesi için gerekli itfaiye, acil yardım ve kurtarma, ulaşımaya yönelik transfer istasyonu, araç ve makine parkı, bakım ve ikmal istasyonu, garaj ve triyaj alanları, belediye depoları, asfalt tesisi, atık işleme tesisi, zabıta birimleri, mezbaha, ekmek üretim tesisi, pazar yeri, idari, sosyal ve kültürel merkez gibi mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçları karşılamak üzere kurulan tesisler ile sermayesinin yarından fazlası belediyeye ait olan şirketlerin sahip olduğu tesislerin yapılabileceği alan olarak tanımlanmıştır.

Pazar Yerleri Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin (h) fıkrasında; pazar yerleri, belediyelerce tespit edilecek yer ve günlerde kurulan üretici ve semt pazarları; (ı) fıkrasında pazarcı, malları semt pazarlarında doğrudan tüketicilere perakende olarak satan meslek mensubu; (m) fıkrasında tahsis sahibi, pazar yerlerinde adına satış yeri tahsis edilmiş olan pazarcı ve üreticiler; (o) fıkrasında üretici, organik ve iyi tarım uygulamaları kapsamında üretilen sertifikalı ürünler dâhil sebze veya meyve üretenler şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in "Pazar yerlerinin kurulması ve işletilmesi" başlıklı 5'inci maddesinin 7'nci fıkrasında; imar planlarında pazar yerlerinin belirlenmesinde, bu Yönetmelik'te yer alan hükümlerin belediyelerce göz önünde bulundurulacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkur Yönetmelik'in "Pazar yerinde bulunması gereken hizmet tesisleri ve özellikleri" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında; pazar yerlerinde; pazarcı ve üretici satış yerlerinin, zabıta bürosunun, çöp toplama yerinin, elektronik tartıların, hoparlör sisteminin, aydınlatma sisteminin, güvenlik kamerasının ve tuvaletin bulunmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği'nde, pazar alanları mahallî müşterek ihtiyaçların karşılanmasında kullanılan belediye hizmet alanları olarak tarif edilmiştir. Pazar Yerleri Hakkındaki Yönetmelik'te ise, pazar yerlerinin ancak ilgili odaya kayıtlı pazarcılar ve üreticiler tarafından sebze, meyve ve diğer ihtiyaç maddelerinin perakende satılabildiği kamusal alanlar olduğu ve belediyelerin pazar yerlerini kurarak işletmesi gerektiği, pazar yerleri tespit edilirken belediyelerin Yönetmelik hükümlerini göz önünde bulunduracağı ifade edilmektedir.

Mevzuat hükümlerine göre imar planında pazar alanı olarak gösterilen alanların, söz konusu Yönetmelik'te belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresine ait taşınmazın 1/1000 ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planına göre pazar alanı olarak belirlenmesine rağmen söz konusu taşınmazın İdare tarafından 11.08.2015 tarihinde market, 18.07.2019 tarihinde ise düğün salonu olarak kullanılmak üzere kiralama ihalesinin yapıldığı ve mevcut durumda halen taşınmaz üzerinde düğün salonu işletmeciliği bulunduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, ihale ile kiraya verilen bir adet taşınmazın imar planında belirtildiği şekilde başlangıçta pazar alanı olarak planlandığı, bu kapsamda üzerine kapalı pazar alanı imalatı yapıldığı ancak olumsuz kış şartlarından ötürü uzun süreli faaliyet gösteremediği, kamu malının boş kalmaması amacıyla taşınmazın kiralama ihalesinin yapıldığı, uygulama imar planlarında bu taşınmazın kullanım fonksiyonunun ticaret alanına dönüştürülmesi için gerekli plan değişikliğinin Belediye Meclisinde kabul edildiği ve plan tadilat sürecinin devam ettiği, planın bu şekilde onaylanması durumunda ilgili aykırılığın ortadan kalkacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından imar planında pazar alanı olarak görünen yerlerde ilgili odaya kayıtlı pazarcıların ve üreticilerin faaliyette bulunmasının sağlanması, bunların dışında yapı niteliğinde ticari faaliyetlere yönelik iş yerlerinin bulunmaması gerekmektedir.

BULGU 3: Kamu İdaresi Taşınmazlarının İşgaliye Karşılığında Kullandırılması

Kamu İdaresine ait taşınmazlardan bir kısmının ihale suretiyle kiralanması yerine işgaliye karşılığında kullandırıldığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği hükme bağlanmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Meclisinin Görev ve Yetkileri" başlıklı 18'inci maddesinin (e) bendinde belediye meclisinin görev ve yetkileri, taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanun'un "Encümeninin Görev ve Yetkileri" başlıklı 34'üncü maddesinin (g) bendinde ise taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek belediye encümeninin görev ve yetkileri olarak tanımlanmıştır.

Anılan mevzuat hükümlerine göre taşınmazların 3 yıla kadar belediye encümeni kararıyla ihale edilerek kiraya verilmesi mümkündür. 3 yılı aşan kiralamalarda ise belediye meclisinin kararı gereklidir.

2886 sayılı Kanun hükümleri uyarınca da kiralama işlemlerinin ihale usulleri ile gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Kira süresi biten taşınmazlar için yeniden kiralama ihalesine çıkılması ise 2886 sayılı Kanun'un özü gereğidir. Zira kamu taşınmazlarının kiralama dışında başkaca bir şekilde kullandırılmasına ilişkin herhangi bir düzenleme 2886 sayılı Kanun'da yer almamaktadır.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresinin mülkiyetinde bulunan 114 adet taşınmazın ihale yapılmaksızın işgaliye karşılığında kullandırıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, işgaliye uygulamasına konu taşınmazların belediye sınırları içinde kamuya açık alanlar olduğu, bu tür kullanımların genellikle geçici nitelikte yapıldığı, işgaliye bedellerinin her yıl belediye meclisince belirlendiği ve tahsilat işlemlerinin yasal çerçevede yapıldığı, işgaliye harçlı olarak verilen yerlerin baz istasyonu, büfe, taksi durağı ve ATM'lerden ibaret olduğu, İdarenin mülkiyetinde bulunan arsa ve dükkan niteliğinde olmadığı, bu yerlerin tapuya tescil edilmiş İdare mülklerinden olmadığı yol boşlukları, kaldırımlar, yeşil alanlar gibi tescil harici alanlar olduğu, bu sebeple söz konusu yerlerin kiraya verilebilecek nitelikte olmadığı ve 2464 sayılı Kanunun 52'nci maddesinde belirtilen hükümler doğrultusunda işgaliye harcı alındığı ifade edilmiştir. Her ne kadar söz konusu kullanımların geçici nitelikli olduğu belirtilmişse de, kullanımların süreklilik arz ettiği görülmüştür. Diğer yandan ilgili yerler İdarenin mülkiyetinde olmasa dahi hüküm ve tasarrufu altında olan yerlerdendir. Belediye Kanunu'nun "Belediye tasarrufundaki yerler" başlıklı 79'uncu maddesinde; belediye sınırları içinde bulunan ve sahipsiz arazi niteliğinde olan seyrangâh, harman yeri, koruluk, dinlenme yerleri, meydanlar, bataklık, çöp döküm sahaları, yıkılmış kale ve kulelerin arsaları ve enkazı ve benzeri yerlerin belediyenin tasarrufu altında olduğu ifade edilmiş olup ayrıca söz konusu taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik gereğince "Orta Malları" ve "Genel Hizmet Alanları" başlıkları altında kayıt altına alınması gerektiği yine anılan Yönetmelik hükümlerinde belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden kıyas yapıldığı takdirde belediye tasarrufu altındaki yerlerin 5393 sayılı Kanun kapsamındaki belediye taşınmazları ile aynı hukuki statüde bulundukları anlaşılmaktadır. Dolayısıyla işgal harcı tahakkuk ettirilerek üçüncü kişilere kullandırılan belediyenin tasarrufu altındaki taşınmazların da Devlet İhale Kanunu kapsamında olduğu konusunda şüphe bulunmamaktadır.

Kamu İdaresi tarafından işgaliye yöntemi ile kullandırılan taşınmazların kiralama işlemlerinin 2886 sayılı Kanun'daki ihale usulleri ile gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Derneğe Tahsis Edilen Taşınmazın Bulunması

Kamu İdaresinin mülkiyetindeki taşınmazın mevzuat hükümlerine aykırı olarak derneğe tahsis edildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Diğer Kuruluşlarla İlişkiler" başlıklı 75'inci maddesinin (d) bendinde; belediyenin belediye meclisinin kararı olmak şartı ile görev ve sorumluluk alanına giren konularda kendilerine ait taşınmazları asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere kamu idarelerine veya mahalli idarelere devredebileceği veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği hükmüne yer verilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Taşınmaz Tahsisi" başlıklı 47'nci maddesinde ise; kamu idarelerinin mevzuatlarında belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devlete ait olan taşınmazları birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis edebileceği hükmü yer almaktadır.

Sayıştay Genel Kurulunun 2017/1 Esas ve 5415/1 Karar numaralı İçtihadı Birleştirme Kararı'nda; belediyelerin mülkiyetlerindeki taşınmazlarını 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun sosyal ve ekonomik amaçlı arsa ve konut üretimine ilişkin 69'uncu maddesindeki özel hükümler hariç olmak üzere aynı Kanun'un 75'inci maddesi ile 5018 sayılı Kanun'un 47'nci maddesi çerçevesinde, ancak mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla belediye meclislerinin bu konuya ilişkin alacakları kararla ve sadece mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebileceklerine hükmedilmiştir.

Bu düzenlemelere göre Kamu İdareleri kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak sadece mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilecek veya tahsis edebilecektir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresine ait bir adet taşınmazın mevzuata aykırı olarak mahalli idare veya kamu kurum ve kuruluşu niteliğinde olmayan derneğe 10 yıl süre ile bedelsiz olarak tahsis edildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, tahsis yapılan derneğin kamu yararına çalışan, resmi olarak tanınan ve Kamu İdaresi ile sosyal, kültürel amaçlı iş birliği yürüten bir kuruluş olduğu, kamu yararına uygun olarak hareket edildiği, söz konusu derneğin Erzurum şubesi adına engellilerin topluma kaynaştırılması amacıyla bir adet park alanı tahsisinin yapıldığı, tahsis süresinin 2028 yılında sona ereceği ve bundan sonraki işlemlerde bulguda belirtilen hususlar doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından taşınmazların meclis kararı ile aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere sadece mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edilmesi bunların dışında kalanlara devir veya tahsis yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 5: Kamu İdaresine Ait Taşınmazın Kiraya Verilmesine İlişkin İhalede Rekabeti Engelleyen Hüküm Bulunması

Kamu İdaresinin mülkiyetindeki taşınmazın kiralanmasına ilişkin ihalede rekabeti engelleyen hüküm bulunduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Hesap Verme Sorumluluğu” başlıklı 8’inci maddesinde her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları, aynı Kanun’un “Mal Yönetiminde Etkililik ve Sorumluluk” başlıklı 48’inci maddesinde ise kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerinin, mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı, bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenlerin sorumlu oldukları ifade edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun “Kapsam” başlıklı 1’inci maddesinde, belediyelerin kira, trampa ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi işlerinin bu Kanun’da yazılı hükümlere göre yürüteceği, “İlkeler” başlıklı 2’nci maddesinde ise ihtiyaçların en iyi şekilde,

uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasının, ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, 9.957,35 metrekare rekreasyon alanı içerisinde bulunan 204,00 metrekare alan üzerine kurulu 2 katlı toplamda 408,00 metrekare olan kafeterya ve aile çay bahçesinin 10 yıl süreli kiralanması ihalesine ait Şartname'nin "İhaleye Girebilme Şartları" başlıklı 5'inci maddesinin (a) bendinde, "Ticaret ve Sanayi Odası Belgesi veya Esnaf Sanatkârlar Odası belgesi ve daha önce Aile Çay Bahçesi İşletmeciliği yaptığına dair belge ve en az 18 yıllık 1. Sınıf Lokanta İşletmeciliği yapmış olması" şartı konulduğu ve bu durumun ihaleye daha çok isteklinin girmesini önleyerek ihalede rekabetin oluşmasını engellediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, bulguda belirtilen hususların dikkate alınacağı ve sonraki süreçte yapılacak ihalelerde rekabetin oluşmasına engel teşkil edecek özel şartların konulmayacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından taşınmaz kiralamalarında mevzuata uygun şekilde işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerinin Bulunması

Kamu İdaresi sınırları içerisinde iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almadan faaliyette bulunan işletmelerin bulunduğu görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde, belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması işleminin iş yeri açma izni harcına tabi olduğu belirtilmiştir.

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 3'üncü maddesinin (b) bendinde, belediye hudutları ile mücavir alan içinde kalan tüm iş yerleri ve işletmelere belediyelerinin iş yeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin (a) bendi ile ruhsat vermeye yetkili idarenin tanımı yapılmış, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyenin yetkili idare olduğu ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, Erzurum Defterdarlığından alınan verilere göre, İdare sınırları içerisinde toplam 2.804 iş yeri aktif olarak faaliyette bulunmaktadır. Bu verilerin İdare kayıtlarında yer alan bilgiler ile karşılaştırılması sonucu, 2.804 adet iş yerinden 1.114 adedinin İdarenin iş yeri açma ve çalışma ruhsatı verme sorumluluğu ve yetkisi bulunmayan iş yerlerinden olduğu görülmüştür. Geriye kalan 1.690 iş yerinden 1.519 adedinin iş yeri açma ve çalışma ruhsatı aldığı İdarenin ruhsat kayıtlarından anlaşılmış olup kalan 171 adet iş yerinin, iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, birçok iş yerinin belediyeye bildirim yapmadan faaliyete başladığı, Vergi Usul Kanunu'na göre beyan esas olmasına rağmen belediyeye bildirim yapılmadığında iş yeri tespitinin yapılamadığı bu durumun da mükellefiyetin geç kurulmasına veya hiç kurulmamasına neden olduğu, bazı iş yerlerinin faaliyet adreslerinde değişiklik yapmalarına veya faaliyetten fiilen vazgeçmelerine rağmen bu değişiklikleri belediyeye bildirmemeleri nedeniyle sistemsel güncellemeler yapılamadığı, 12 adet iş yerinin ruhsatlandırılmasına ilişkin yazışmaların devam ettiği ve ruhsatsız olarak çalışmaya devam eden diğer iş yerlerine tebligat gönderilerek ruhsatlandırma sürecinin başlatıldığı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından gelir kaybına uğramamak amacıyla yetki ve görev alanındaki iş yerlerinden iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olmayanların tespitinin yapılması için çalışma başlatılması gerekmektedir.

BULGU 7: Çevre Temizlik Vergisi Mükellefiyeti Tesis Edilmeyen İş Yerlerinin Bulunması

Kamu İdaresi tarafından mevzuata göre çevre temizlik vergisi mükellefi olması gereken kişi ve kurumlardan bir kısmına mükellefiyet tesis edilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde, belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir iş yerinin açılmasının iş yeri açma izni harcına tabi olduğu, "Çevre Temizlik Vergisi" başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinde ise belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu ve iş yerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin belirtilen tarife göre alınacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Erzurum Defterdarlığından alınan veriye göre, Kamu İdaresinin yetki ve görev sınırları içinde 2.804 adet vergi mükellefi olduğu, İdareden alınan verilere göre ise İdarenin yetki ve görev sınırları içinde 2.307 adet çevre temizlik vergisi mükellefiyeti tesis edildiği dolayısıyla çevre temizlik vergisi mükellefi olması gereken iş yerlerinden 497 tanesi için çevre temizlik vergisi mükellefiyetinin tesis edilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu eksikliklerin bazı iş yerlerinin iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almadan faaliyete başlaması, iş yeri adres değişiklikleri vergi dairesine bildirilmeden faaliyetlerin sürdürülmesi, vergi mükellefi olduğu halde belediyeye bildirimde bulunmayan mükelleflerin olması, iş yeri niteliğinde olmayan ancak ticari faaliyete konu edilen bazı bağımsız bölümlerin sisteme geç bildirilmesi gibi sebeplerden kaynaklandığı belirtilmiş ve ilgili eksikliklerin giderilmesine yönelik işlemlerin başlatıldığı ifade edilmiştir. Ancak cevap ekinde ilgili eksikliklerin giderilmesine yönelik işlemlerin başlatıldığına ilişkin kanıtlayıcı bilgi ve belge sunulmamıştır.

Kamu İdaresi tarafından çevre temizlik vergisi gelirlerindeki kaybın önlenmesi amacıyla aktif iş yerlerine çevre temizlik vergisi mükellefiyeti tesis ettirilmesi, bu çalışmalar için diğer kamu kurumlarıyla iş birliği yapılması, ayrıca yoklama ve takip mekanizmasının oluşturulması gerekmektedir.

BULGU 8: Maden İşletmelerinden Alınması Gereken Belediye Payının Tahakkuk ve Tahsil Edilmemesi

Kamu İdaresi sınırları içerisinde faaliyette bulunan maden işletmelerinden alınması gereken maden payına ilişkin takip ve tahakkuk işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Müze Giriş Ücretleri ile Madenlerden Belediyelere Pay" başlıklı mükerrer 97'nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde faaliyet gösteren maden işletmeleri tarafından yıllık satış tutarının %0,2 nispetinde belediye payı ayrılacağı ve Devlet hakkının Hazineye ödenmesi sırasında bu payın ruhsat sahibi tarafından belediyeye ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

3213 sayılı Maden Kanunu'nun "Devlet Hakkı" başlıklı 14'üncü maddesinin on beşinci fıkrasında ise devlet hakkının tamamının her yıl haziran ayının son gününe kadar ruhsat sahibi tarafından Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün muhasebe birimi hesabına yatırılacağı belirtilmiştir. Dolayısı ile belediye payı da aynı dönemde belediyeye aktarılacaktır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca belediye sınırları ve mücavir alanlar içerisinde faaliyet gösteren maden işletmelerinin, yıllık satış tutarının %0,2 nispetindeki belediye payını, Devlet hakkının Hazineye her yıl ödeme zamanı olan haziran ayının son günü mesai bitimine kadar Kamu İdaresinin hesabına yatırmaları gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden Palandöken sınırları içerisinde faaliyet gösteren maden işletmelerinin ocak başı satış tutarları listesi temin edilmiş söz konusu listede yer alan maden işletmelerinin Kamu İdaresine herhangi bir ödemede bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, hangi madenlerin ve hangi faaliyetlerin belediye payına tabi olduğu konusunda tereddütlerin yaşandığı, gelir servisinin sınırlı sayıda personele rağmen yoğun bir iş yükü olduğu ve bu nedenle söz konusu hususa ilişkin takip ve denetim süreçlerinde aksaklıkların yaşandığı belirtilmiş ve maden ruhsatı sahiplerinin beyan yükümlülüklerinin takibi için kontrol mekanizmasının oluşturulacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi sınırları ve mücavir alanlar içerisinde faaliyette bulunan maden işletmelerinin bilgilerinin, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden temin edilmesi ve bu işletmelerin yıllık satış tutarlarının %0,2'si nispetinde hesaplanan Belediye payının takip ve tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 9: Tahakkuk Eden Bazı Gelir Kalemlerinin Tahsilat Oranının Düşük Düzeylerde Kalması

Belediyenin arsa, bina ile iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi tahakkuk tutarlarının önemli bir kısmının gelecek yıla devredilerek tahsil edilemediği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin (f) bendinde belediye başkanının, belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevli ve yetkili olduğu belirtilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Mali Hizmetler Birimi" başlıklı 60'ıncı maddesinin (e) bendinde, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmenin, gelir ve alacakların takip ve tahsil işlemlerini yürütmenin mali hizmetler biriminin görevleri arasında olduğu ifade edilmiştir. Aynı Kanun'un "Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinde gelirlerin ve alacakların

tahsili işlerinin muhasebe yetkilisince yürütüleceği ve bu işlerin yapılmasından sorumlu tutulacağı, “Gelirlerin Toplanması Sorumluluğu” başlıklı 38’inci maddesinde ise kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları ifade edilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’un “Ödeme Zamanı ve Önce Ödeme” başlıklı 37’nci maddesinde amme alacaklarının hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödeneceği, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının ise Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği ifade edilmiştir. Aynı Kanun’un “Ödeme Emri” başlıklı 55’inci maddesinde ise amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, 15 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir ödeme emri ile tebliğ olunacağı ve ödeme emrinde borcun asıl ve ferilerinin mahiyet ve miktarları, nereye ödeneceği, müddetinde ödemediği veya mal bildiriminde bulunmadığı takdirde borcun cebren tahsil ve borçlunun mal bildiriminde bulununcaya kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile tazyik olunacağı, gerçeğe aykırı bildirimde bulunulduğu takdirde hapis ile cezalandırılacağı hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda anılan Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; üst yönetici ve muhasebe yetkilisine gelirlerin toplanması konusunda sorumluluklar yüklendiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, arsa vergisi için 6.032.961,16 TL tahakkuk yapıldığı ancak bu tutarın 3.044.361,56 TL’sinin (%50,46’sı) tahsil edildiği, bina vergisi için ise 59.087.410,75 TL tahakkuk yapıldığı ancak 31.196.339,99 TL’sinin (%52,80’i) tahsil edildiği, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi için ise 4.059.709,08 TL tahakkuk yapıldığı ancak 2.142.250,30 TL’sinin (% 52,77’i) tahsil edildiği ve tahakkuk tutarlarının önemli bir kısmının gelecek yıla devredildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, tahakkuk eden gelir kalemlerinin tahsilatında yaşanan eksikliklerin mevzuata ve sahadaki uygulamalara dayalı olduğu, bazı mükelleflerin borçlarını erteleme ya da taksite bağlama taleplerinin tahsilatları geciktirdiği, adres bilgileri güncel olmayan mükelleflere tebligatların ulaşmadığı belirtilmiş buna karşın Kamu İdaresi tarafından borçlarını ödemeyen mükelleflere çeşitli yollarla hatırlatmalar yapıldığı, vadesi geçen borçların 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’a göre takip edildiği, tahsilatta

gecikmeye neden olan durumlara karşı gerekli önlemlerin alındığı ifade edilmiştir. Ancak cevap ekinde İdarece yapılan işlemlere ilişkin kanıtlayıcı bilgi ve belge sunulmamıştır.

Kamu İdaresince tahakkuka bağlanan gelir kalemlerinin tahsil ve takibine ilişkin çalışmaların yürütülmesi ve mevzuata uygun hareket edilmesi gerekmektedir.

BULGU 10: Sosyal Denge Sözleşmesinde Konusu Dışında Hükümlere Yer Verilmesi

Kamu İdaresi tarafından, sosyal denge tazminatı ödenmesine ilişkin sözleşmede toplu sözleşmenin konusu olmayan ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na aykırılık oluşturan hükümlere yer verildiği görülmüştür.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 15'inci maddesinde; belediyelerin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebileceği, ödenebilecek aylık tutarın 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçemeyeceği ve anılan Kanun'da öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirlenebileceği hüküm altına alınmıştır.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 32'nci maddesinde, verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabileceği belirtilmiştir.

4688 sayılı Kanun uyarınca imzalanan Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2024 ve 2025 Yıllarını Kapsayan 7. Dönem Toplu Sözleşme'nin Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme bölümünün "Sosyal Denge Tazminatı" başlıklı 1'inci maddesinde sosyal denge tazminatının verilmesi yönünde yapılabilecek sözleşmelerde, tavan tutarı aşmamak kaydıyla çeşitli adlar altında yapılan ödemeler dahil ödenebilecek tazminatın aylık tutarı, görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre farklı olarak belirlenebileceği belirtilmiştir.

İlgili mevzuat hükümlerinden açıkça anlaşılacağı üzere, belediye başkanı ile sendika temsilcisi sadece ödenecek olan sosyal denge tazminatı tutarını kanuni sınırlarda tespit etmek

üzere yetkilendirilmiştir. Sosyal denge ödemesini ilgilendirmeyen hükümler sosyal denge sözleşmesinin konusu değildir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi ile Belediye ve Özel İdare Çalışanları Birliği Sendikası arasında imzalanan 01.04.2024-31.12.2025 yürürlük tarihli Sosyal Denge Sözleşmesi'nin,

-“Sözleşmenin Kapsamı ve Yararlanma Koşulları” başlıklı 4’üncü maddesinde; bu Sosyal Denge Sözleşmesi’nden ilgili sendika üyelerinin faydalanacağı, Sosyal Denge Sözleşmesi imzalandığı tarihte sendika üyesi olmayanlar, konumu itibari ile sendika üyesi olamayanlar, sonradan işe girip de üye olmayanlar veya üyelikten çıkarılanların bu Sosyal Denge Sözleşmesi’nden yararlanabilmesinin ilgili sendikaya sözleşme aidatı ödemeyi kabul ve taahhüt edecekleri dilekçeyi İdareye vermesi ile mümkün olacağı,

-“Sözleşme Tazminatı Aidatları” başlıklı 6’ncı maddesinde; işverenin, sendika aidatının düzenli olarak takip edilmesini ve yürütülmesini sağlayacağı, kesinti tarihini izleyen 5 (beş) işgünü zarfında sendikanın bildirdiği banka hesap numarasına aktarılmasını temin edeceği, işverence, sendika aidatının ödenmesi için tahakkukun esas olduğu ve ödemenin geciktirilmesi halinde temettü faizi işletileceği,

-“Yönetici ve Temsilcilerin İşyeri Sendikal Çalışmaları” başlıklı 7’nci maddesinde; sendika ve ilgili şube yöneticilerinin, temsilcilerinin ve sendika yetkililerinin sosyal denge sözleşmesinde düzenlenen amaçlar çerçevesinde sendikal çalışmalarda bulunacağı, gerektiğinde işverenle olan ilişkilerin koordineli yürütülmesi amacı ile işveren temsilcileri ile işyerinde görüşülebileceği ve sendikanın ya da ilgili şubenin yönetiminde yer alan yöneticilerle temsilcilerinin sosyal denge tazminatı sözleşmesinin uygulanması ile işveren ilişkilerinin gerekli kıldığı işlerle, konuların zamanında çözümü için amirinden izin almak şartı ile belirli ve uygun sürelerle işyerinden ayrılabilceği,

-“Sosyal Denge Tazminatından Yararlanamama Şartları” başlıklı 10’uncu maddesinde; 657 sayılı Devlet Memuru Kanunu’nun 125’inci maddesine göre uygulama yapılacağı, cezanın mahkemece haklı bulunması halinde; uyarı cezası alanların 1 ay, kınama cezası alanların 2 ay, maaş kesim cezası alanların 3 ay, kademe ilerlemesi durdurulması cezası alanların 4 ay, geçici olarak görevden uzaklaştırılanların, ücretsiz izin alanların görevden uzak kaldıkları süre içerisinde bu yardımdan yararlanılamayacağı,

-“Yürürlük ve Süre” başlıklı 11’inci maddesinde; bu Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesi’nin 01.04.2024 tarihinde başlayacağı, 31.12.2025 tarihinde sona ereceği, ve yeni bir Sosyal Denge Sözleşmesi imzalanana kadar süresi sona eren bu Sosyal Denge Sözleşmesi’ndeki tüm maddelerin kazanılmış hak olarak devam edeceği,

hükümlerine yer verildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu Sosyal Denge Sözleşmesi metninde yer alan ve mevzuat kapsamında konu dışı kabul edilen hükümlerin sendika ile iyi niyetli bir müzakere süreci sonucu, çalışanların motivasyonunun artırılması ve iş barışının korunması amacıyla önerilerek sözleşmeye dahil edildiği, tespitte belirtilen konu dışı hükümlerin çoğunun fiilen uygulanmadığı veya herhangi bir ödeme ya da işlem gerçekleştirilmediği, dolayısıyla bu hükümlerin sözleşmede bulunsu dahi kamuya fiili bir mali yük getirmediği, Sosyal Denge Sözleşmesinin mevzuata uygun şekilde revize edileceği, bundan sonra yapılacak tüm müzakerelerde yalnızca yasal çerçeveye uygun hükümlerle işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Sosyal denge tazminatı ödenmesine ilişkin yapılacak sözleşmenin İdare tarafından mevzuata aykırı hükümler içermeyecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

BULGU 11: Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Hatalı Uygulamaların Bulunması

Kamu İdaresi tarafından personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında Kamu İdaresine ait personel şirketinden yapılan alımlarda hatalı uygulamaların bulunduğu görülmüştür.

696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’ye ek 20’nci madde eklenmiş, bu maddede belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 22’nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62’nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait ve halen bu kapsamda hizmet alımı yaptığı mevcut şirketlerinden birine, bu nitelikte herhangi bir şirketi bulunmuyorsa münhasıran bu amaçla kuracakları bir şirkete gördürebileceği belirtilmiştir.

Bu madde kapsamındaki şirketlerde işçilerin işe alımına ilişkin olarak yayımlanan İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları İle Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare

Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Hizmetlerin Gördürülmesi" başlıklı 6'ncı maddesinde bu kapsamda yapılacak personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerin bedelinin tespitinde, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin yaklaşık maliyetin tespitine ilişkin hükümlerine uyulmasının zorunlu olduğu, bu Usul ve Esaslar'da düzenlenmeyen hususlarda Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği eki Hizmet İşleri Genel Şartnamesi ve ilgili diğer mevzuat hükümlerinin uygulanacağı ve bu kapsamdaki hizmet alımlarında taraflar arasında sözleşme imzalanmasının zorunlu olduğu belirtilmiş ancak imzalanacak sözleşmenin süresine değinilmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Gelecek Yıllara Yaygın Yüklenmeler" başlıklı 28'inci maddesinin son fıkrasında; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında olan işlerden sürekli nitelikte olanlara ilişkin hizmet alımlarında, yüklenme süresinin üç yıl olup, işin süresi ve niteliğinden kaynaklanan zorunlu hallerde bu sürenin gerekçesi gösterilmek şartıyla üst yöneticinin onayıyla kısaltılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Kamu İdaresi şirketinden yapılan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımının sürekli nitelikteki hizmet alımı olması nedeniyle sözleşme süresi belirlenirken yukarıdaki mevzuat hükümlerinin de dikkate alınması önem arz etmektedir.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Personel Çalıştırılmasına Dayalı İhalelerde Yaklaşık Maliyet" başlıklı 10'uncu maddesinde; personel çalıştırılmasına dayalı ihalelerde personel maliyetinin, tarım dışında ve 16 yaşından büyük işçiler için belirlenmiş brüt asgari ücret tutarı ile bu tutar üzerinden hesaplanan işveren payı toplamından az olmamak üzere bulunan maliyetler dikkate alınarak hesaplanacağı, ihale konusu işte çalışacak personele ilişkin yemek, yol gibi maliyetlerin teklif fiyatına dâhil edilmesinin öngörüldüğü hallerde, yukarıda yapılan hesaplamalara; bu maliyetlerin brüt tutarlarının da ekleneceği, ayrıca personele nakdi olarak ödenmesi öngörülen yemek ve yol bedelinin günlük brüt tutarları ile söz konusu yemek ve yol bedellerinin bir ayda kaç gün üzerinden verileceğinin idari şartnamede gösterileceği, yaklaşık maliyetin hesabında ilgili mevzuatı uyarınca belirlenmiş kısa vadeli sigorta kolları prim oranının dikkate alınacağı ve bu oranın idari şartnamede belirtileceği, personele asgari ücretin üzerinde ödeme yapılmasının öngörülmesi halinde, bu ücretin brüt asgari ücretin en az yüzde (%) kaç fazlası olacağı idarece belirlenerek, bu oran üzerinden yaklaşık maliyet hesaplanacağı ve söz konusu oranın idari şartnamede açıkça gösterileceği belirtilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 78'inci maddesinde; asgari işçilik maliyetinin hesaplanmasında, ihale tarihinde yürürlükte bulunan brüt asgari ücretin veya idari şartnamede brüt asgari ücretin yüzde (%) fazlası olarak belirlenen ücretin (ulusal bayram ve genel tatil günleri ile fazla çalışma saatlerine ilişkin ücretler dahil), nakdi yemek ve yol bedeli gibi prime esas kazancın hesabında esas alınan işçiliğe bağlı diğer ödemeler ve işveren sigorta primlerinin toplam tutarının dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmelik'in 5'inci maddesinde; işçilerin ücret ve sosyal haklarında, toplu iş sözleşmesine bağlı olarak meydana gelecek artış sebebiyle işçiliğe bağlı giderlerde oluşacak artışların, kamu kurum ve kuruluşlarınca fiyat farkı olarak ödeneceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede,

-Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımına ilişkin Sözleşme'nin 30.03.2018 tarihinde imzalandığı, Sözleşme'de işe başlama tarihinin 01.04.2018 olarak belirlendiği, iş mevzuatı değişmediği sürece Sözleşme'nin yürürlük süresinin devam edeceğinin hüküm altına alındığı, dolayısıyla Sözleşme için mevzuat uyarınca herhangi bir süre öngörülmediği,

-İhale mevzuatı kapsamında ayrıntılı bir ihale dokümanı oluşturulmadığı,

-İhale dokümanı kapsamında ayrıntılı bir yaklaşık maliyet belirlenmediği ve bu sebeple birim fiyat teklif cetveli hazırlanmadığı,

-Toplu iş sözleşmesine bağlı olarak meydana gelecek artış sebebiyle işçiliğe bağlı giderlerde oluşacak artışların fiyat farkı olarak ödenmediği,

tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, bulguda belirtilen hususların personel yetersizliği, uygulama karmaşası ve sözleşme yorumlarındaki farklılıklar nedeniyle ortaya çıktığı, ilgili mevzuata tam uyum sağlamak adına personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı süreçlerinde gerekli önlemlerin alındığı ifade edilmiş ancak cevap ekinde alınan önlemlere ilişkin kanıtlayıcı bilgi ve belge sunulmamıştır.

Kamu İdaresi tarafından personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı sözleşmesinin anılan mevzuat hükümlerine uygun olarak süre içerecek şekilde düzenlenmesi ve mevzuatta belirtilen ihale dokümanının hazırlanması gerekmektedir.

BULGU 12: Parasal Limitlerin Altında Kalmak Amacıyla Mal ve Hizmet Alımlarının Kısımlara Bölünerek Doğrudan Teminle Gerçekleştirilmesi

Kamu İdaresi tarafından yapılan bazı alımların parasal limitlerin altında kalmak amacıyla kısımlara bölünerek 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen ihale usulleri yerine doğrudan temin yoluyla gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde, idarelerin bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu ve eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımlarının kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu ifade edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "4734 Sayılı Kanunun 22'nci Maddesinin (d) Bendi Gereğince İhtiyaçların Temini" başlıklı 22.5'inci maddesine göre, belirlenen parasal limitlere bağlı olarak yapılacak ihtiyaç teminlerinde, piyasada yapılan fiyat araştırması sonucunda öngörülen parasal limitin aşılabacağı tespit edilmesi halinde, ihtiyacın Kanun'un ilgili hükümlerine göre ihale yoluyla temin edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca, 4734 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyaçların, Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımlarının, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle, anılan madde hükmüne göre temininin, Kamu İhale Kanun'unun temel ilkelerine aykırılık teşkil edeceği belirtilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un "Doğrudan Temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında yapılacak alımlar için parasal limitler öngörülmüş olup Kamu İhale Tebliği'ne göre bu limit, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki idareler için 622.756,00 TL olarak belirlenmiştir.

Yapılan incelemede, İdare tarafından loder kiralama gibi hizmet alımları ile dijital eğitim seti alımı, gıda yardımı alımı, çam odunu alımı gibi mal alımlarının kısımlara bölünerek doğrudan temin usulü ile yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu alımların kısımlara bölünmesinin, özellikle alım sürecinde belirli prosedürlerin daha hızlı ve verimli bir şekilde tamamlanabilmesi amacıyla yapıldığı, sonraki süreçte bu tür hataların tekrarlanmaması için alım süreçlerinin daha dikkatli bir şekilde denetleneceği ve her adımın mevzuata uygun olup olmadığının daha detaylı şekilde gözden geçirileceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından kamu ihale mevzuatının temel ilkelerinden olan rekabet ve ihtiyaçların uygun şartlarla karşılanmasını teminen mal ve hizmet alımlarının parasal limitlerin altında kalmak amacıyla kısımlara bölünmemesi, parasal limitin aşılabacağına tespit edilmesi halinde alımların ihale yapılarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 13: Yapım İşine İlişkin İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Poliçesinde Muafiyet Oranlarının Mevzuatta Öngörülen Sınırlardan Yüksek Belirlenmesi

Kamu İdaresince ihale edilen yapım işinde yüklenici tarafından yaptırılan inşaat sigortası (bütün riskler) kapsamında yer alan bazı risk kalemlerinde Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nde belirtilen sınırlardan daha yüksek oranda muafiyet belirlendiği görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "İş ve İşyerinin Sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinde; yapım işlerinde yüklenicinin, ihale dokümanında belirtilen süre ve şartlara uygun olarak işyerlerindeki her türlü aracı, malzemeyi, ihzaratı, iş ve hizmet makinelerini, taşıtları ve tesisleri oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı sigorta ettirmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İş ve İşyerlerinin Korunması ve Sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinin 3'üncü fıkrasında; kıymetlerin sigortalanmasında tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranının azami %2, deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için uygulanabilecek koasürans oranının azami %20 olacağı, bunun dışında kalan riskler için koasürans uygulanmayacağı, bu oranlara kadar gerçekleşecek hasarların karşılanmasının ise yüklenicinin sorumluluğunda olduğu hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine göre İdarece yaptırılan yapım işlerinde İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) poliçelerinde; muafiyet açısından tüm riskler için uygulanabilecek azami oranın %2 olması; deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için uygulanabilecek azami koasürans oranlarının toplam hasar bedelinin %80'i sigortacıya ait %20'si sigortalıya ait şekilde olması, bunun dışında kalan riskler için örneğin diğer doğal afetler, yangın, hırsızlık için koasürans uygulanmaması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi tarafından ihale edilen yapım işine ait sigorta poliçesinde mevzuatta yer alan sınırlardan daha fazla oranlarda ve mevzuatın öngörmediği riskler için muafiyet uygulandığı tespit edilmiştir.

Sigorta poliçesinde muafiyet oranlarının açıklanan mevzuatta yer alan sınırlardan daha fazla oranlarda olması yüklenicinin nihai sorumluluğunu kaldırmamakla birlikte, İdarenin karşılaşılabileceği riski artırması bakımından önem arz etmektedir.

Kamu İdaresi cevabında, tespit edilen hususta büyük bir zararın meydana gelmediği ve sigorta kapsamında yer alan risklerin bu muafiyet oranlarına rağmen sigorta teminatlarıyla karşılanabildiği, dolayısıyla söz konusu poliçedeki hatalı belirlenmiş muafiyet oranlarının mevcut süreçte zarara yol açmadığı, bundan sonraki süreç içerisinde sigorta poliçeleri için muafiyet oranlarının belirlenmesinde mevzuata tam uyum sağlanacağı, mevcut sigorta poliçe ve sözleşme detaylarının titizlikle inceleneceği ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nde belirtildiği üzere yapım işlerine ilişkin inşaat sigortası (bütün riskler) poliçelerinde; muafiyet açısından tüm riskler için uygulanabilecek azami oranın %2 olması; deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için uygulanabilecek koasürans oranlarının toplam hasar bedelinin %80'i sigortacıya, %20'si sigortalıya ait olacak şekilde belirlenmesi, mevzuatta öngörülmeyen riskler için koasürans uygulanmaması gerekmektedir.

BULGU 14: Sürekli Alım Konusu Olan Malzemenin Nitelikleri Doğrultusunda Muayene ve Kabul İşlemlerine İlişkin Düzenlemeler Yapılmaması

Kamu İdaresinin asfalt üretim tesislerinde, asfalt üretimi için sürekli olarak agrega malzeme alımı yapıldığı halde bu malların nitelikleri doğrultusunda muayene ve kabul işlemlerine ilişkin düzenlemeler yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Kamu Maliyesinin Temel İlkeleri” başlıklı 5’inci maddesinde; kamu mali yönetiminin ekonomik, malî ve sosyal etkinliği birlikte sağlayacak şekilde kamusal tercihlerin oluşması için gerekli ortamı yaratması ile kamu idarelerinin mal ve hizmet üretimi ile ihtiyaçlarının karşılanmasında, ekonomik veya sosyal verimlilik ilkelerine uygun olarak maliyet-fayda veya maliyet-etkinlik ile gerekli görülen diğer ekonomik ve sosyal analizlerin yapılmasının esas olduğu kamu maliyesinin temel ilkeleri arasında sayılmıştır.

Mal Alımları Denetim Muayene ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmelik’in “Özel Hükümler” başlıklı 29’uncu maddesinde; idarelerin, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla görev ve hizmet alanlarının özellikleri veya sürekli alım konusu olan malların ve yapılan işlerin nitelikleri doğrultusunda muayene ve kabul işlemlerine ilişkin düzenlemeler yapabileceği, denetleme ile muayene ve kabul işlemlerine ilişkin belgelerin şekli ve içeriğinin ilgili idarelerce tespit olunacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresine ait asfalt plenti üretim tesisi bulunduğu ancak burada yapılacak üretimlerde kullanılmak üzere sürekli satın alınan agreganın nitelikleri doğrultusunda muayene ve kabul işlemlerine ilişkin yönetmelik/yönerge/usul-esaslar şeklinde düzenlemeler yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu alımların mevzuat hükümleri kapsamında yürütülmüş olduğu, alım sürecinde alım türüne göre fatura, teslimat belgesi, teknik şartnameye uygunluk kontrolü yapıldığı, alınan tüketim malzemeleri piyasada yaygın olarak bulunan ve nitelikleri teknik şartnamede tanımlanmış ürünler olduğundan, muayene ve kabul işlemlerinin de ürünlerin türüne uygun şekilde, gözle kontrol, ambalaj ve etiket kontrolü, kullanım deneyimi gibi pratik yöntemlerle yapıldığı, süreçlerin daha da iyileştirilmesi amacıyla gerekli tedbirlerin alınacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından sürekli alımı yapılan agreganın nitelikleri doğrultusunda muayene ve kabul işlemlerine ilişkin yönetmelik, yönerge, usul-esaslar şeklinde düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

BULGU 15: Kamu İdaresinin Üretim Yerinde Kullanılan İlk Madde ve Malzemeler ile Yarı Mamul ve Mamul Maddelerin Taşınır İşlemleri İçin Esas Usul Belirlenmemesi

Kamu İdaresi bünyesindeki üretim yerlerinde kullanılan ilk madde ve malzemelerin maliyetlerinin hesaplanması ile taşınır işlemleri için esas usul belirlenmediği, ürünlerin gerçek maliyetini hesaplamak amacıyla muhasebe kayıtlarında gerekli hesapların kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesap Planı" başlıklı 45'inci maddesinde; bu Yönetmelik'te bulunan hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliğinin ortaya çıkması halinde Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine belediyeler için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in maddi duran varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemleri açıklayan 187'nci maddesinde; maddi duran varlıklar için Taşınır Mal Yönetmeliği ve Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in ilgili hükümleri ile bu maddedeki hükümlere göre işlem yapılacağı, edinilen maddi duran varlıkların, maliyet bedeli ile hesaplara alınacağı, maliyet bedeline varlıkların elde edilmesinde yapılan her türlü giderin ilave edileceği, maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplamasında dikkate alınacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde; taşınmaz kayıt ve kontrol işlemlerinin, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması olduğu belirtilmiş; "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacağı; ilgili maddede sayılan bazı taşınmazların ise iz bedeli ile kayıtlara alınacağı ifade edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinin üçüncü fıkrasında kapsamdaki idarelerin bünyesinde bulunan fabrika, imalathane ve benzeri üretim yerlerinde kullanılan ilk madde ve malzemeler ile yarı mamul ve mamul maddeler hakkında bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmayacağı, bunlar hakkında kendi düzenleyici işlemlerinde belirlenen esas ve usullerin uygulanacağı hükmü yer almıştır.

Mevzuat hükümlerinde; maddi duran varlıkların maliyet bedeli ile, maliyet bedeli bilinmeyenlerin ise rayiç değeri ile kayıtlara alınacağı ve sonradan yapılan değer ve fayda artırıcı harcamaların malın kayıtlı değerine ilave edileceği; fabrika, imalathane ve benzeri üretim yerlerinde kullanılan ilk madde ve malzemeler ile yarı mamul ve mamul maddeler hakkında Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerinin uygulanmayacağı, bunlar hakkında kendi düzenleyici işlemlerinde belirlenen esas ve usullerin uygulanacağı belirtilmiş olup kamu idarelerinin bu konuda yönetmelik/ yönerge/ usul-esaslar düzenlemesi gerektiği; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hesap planındaki hesapların yeterli olmaması halinde, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından izin alınarak Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan hesaplardan ihtiyaç olunanların kullanılabileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresinin bünyesindeki asfalt plenti tesisinde kullanılan ilk madde ve malzemelerin maliyetlerinin hesaplanması ile taşınır kayıt ve kontrol işlemleri için düzenlemeler bulunmadığı, ilk madde ve malzemelerin üretim yapılmadan alış maliyeti üzerinden 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı'na kaydedildiği, ürünlerin maliyeti, stoklarının takibi ve kaydedilmesi amacıyla ilgili yıl mizanlarında maliyet hesapları ile mamul ve yarı mamul hesaplarının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, İdarenin üretim sürecinde kullandığı tüm ilk madde ve malzemelerin mevzuat hükümleri çerçevesinde kayıt altına alındığı, herhangi bir kayıt dışı işlemin doğmadığı; üretim girdilerinin ve çıktılarının sistemli şekilde izlenerek üretilen mamul ve yarı mamullerin giriş çıkış işlemlerinin kontrol altında olduğu, tespit edilen eksikliğin, uygulama sürecinde doğrudan bir aksaklığa veya zarara neden olmamasıyla birlikte, İdare tarafından resmi prosedürleri tamamlayıcı nitelikte yazılı düzenlemelerin oluşturulması için gerekli çalışmaların başlatıldığı ifade edilmiştir. Ancak cevap ekinde çalışmaların başlatıldığına ilişkin kanıtlayıcı bilgi ve belge sunulmamıştır.

Kamu İdaresi tarafından taşınmazlara ilaveten yapılacak harcamaların gerçek maliyetini tespit edebilmek amacıyla; İdarenin bünyesindeki asfalt plenti tesisinde kullanılan ilk madde

ve malzemeler ile yarı mamul ve mamul maddelerin maliyet yöntemlerinin belirlenmesi, taşınır kayıt-kontrol işlemleri vb. hususların nasıl yapılacağını belirleyen yönetmelik/ yönerge/ usul-esasları gösteren düzenleme yapılması, ayrıca bu işlemlerin muhasebe kayıtlarında takibini sağlamak üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından izin alınarak ihtiyaç duyulan hesapların kullanılması gerekmektedir.

BULGU 16: Mal Alımı İşinde Fiyat Farkının Hatalı Hesaplanması

Kamu İdaresi tarafından ihale edilen akaryakıt mal alım işinde fiyat farkı formülünde yer alan A2 katsayısının akaryakıtın teslim edildiği gün üzerinden belirlenmemesi nedeniyle fiyat farkı hesaplamasının hatalı yapıldığı görülmüştür.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Mal Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar'ın 4'üncü maddesinde; petrol ve sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) ürünleri fiyatının, petrol ve LPG ürünlerinde bir önceki yıl gerçekleşen piyasa büyüklüklerine göre en büyük işlem hacmine sahip olduğu EPDK tarafından belirlenen ilk sekiz akaryakıt ve LPG dağıtım şirketince, ihalesi yapılan petrol ve LPG ürünü için EPDK'ya bildirilen ve EPDK'nın internet sayfasında yayımlanan İstanbul ili, Avrupa yakası için geçerli bayi satış fiyatlarının KDV hariç aritmetik ortalaması, ilk sekiz dağıtım şirketinin tamamının ihalesi yapılan petrol ve LPG ürünü için fiyat bildirmemesi halinde bunlardan fiyat bildirenlerin fiyatlarının KDV hariç aritmetik ortalaması olduğu belirtilmiştir.

Esaslar'ın 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; $F = (M \times B) \times [(A2/A1)-1]$ şeklinde olan fiyat farkı formülüne yer verilmiş; ikinci fıkrasında; (F)'nin fiyat farkı tutarını; (M)'nin birim fiyat sözleşmelerde idareye teslim edilen mal kalemi miktarını, götürü bedel sözleşmelerde ise toplam teslim yüzdesini; (B)'nin sözleşme fiyatını; (A1)'in petrol ve LPG ürünleri için, ihale tarihinde geçerli petrol ve LPG ürünleri fiyatını; (A2)'nin petrol ve LPG ürünleri için, sözleşmeye göre malın teslim edilmesi gereken tarihte geçerli petrol ve LPG ürünleri fiyatını temsil ettiği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresince akaryakıt alımına ilişkin fiyat farkı formülünde yer alan A2 katsayısının akaryakıtın teslim edildiği gün üzerinden belirlenmediği, dolayısıyla fiyat farkı hesaplamasının hatalı yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, İdare tarafından yapılacak olan akaryakıt alımlarında fiyat farkının, akaryakıtın teslim alındığı tarihte EPDK'nın açıkladığı fiyat üzerinden hesaplanacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından yapılacak olan akaryakıt alımlarında fiyat farkının, akaryakıtın teslim alındığı tarihte EPDK'nın açıkladığı fiyat üzerinden hesaplanması gerekmektedir.

BULGU 17: Bütün Riskler (All Risk) Sigorta Poliçesinin Süre Uzatımlarına Göre Revize Edilmemesi

Kamu İdaresi tarafından ihale edilen yapım işinde bütün riskler (all risk) sigorta poliçesinin süre uzatımlarını kapsayacak şekilde yenilenmediği görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 9'uncu maddesinde; yüklenicinin, işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 9'uncu maddesinin ikinci fıkrasında; sigortaya esas alınacak bedelin, işin kendisi için sözleşme bedeli, her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ve benzeri için ise piyasa rayiçlerine göre hesaplanan bedeller olduğu, ödenen toplam hakediş tahakkuk tutarının (fiyat farkları dahil) poliçedeki sigorta bedelini aşması ve/veya poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde, zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, güneş enerjisi santrali yapım işinde süre uzatımı yapılmasına rağmen sigorta poliçesinin süre açısından zeyilname ile yenilenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, sigorta poliçesinin yüklenici tarafından sözleşmede belirtilen süreler dikkate alınarak düzenlendiği, proje süresindeki uzatım kararları sonrasında sigorta poliçesinin yeniden revize edilmemesi sonucu bazı sigorta kapsamlarının geçerlilik süresi ile proje süresi arasındaki uyumsuzlukların olduğunun tespit edildiği, bu eksikliğin zarara yol açmadığı, sigorta poliçesinin kapsamının proje süresi boyunca yeterli güvenceyi sağladığı ve herhangi bir hasar, kaza veya olumsuz durumun yaşanmadığı, proje sözleşmelerine, sigorta poliçesinin süre uzatımlarına bağlı olarak otomatik olarak yenilenmesi gerektiği yönünde bir madde eklenerek bu tür eksikliklerin gelecekte yaşanmaması için gerekli önlemlerin alınacağı

ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından, yapının dış etkenler sebebiyle hasar görmesi halinde oluşacak zararın karşılanması açısından önem arz eden bütün riskler (all risk) sigorta poliçesinin, mevzuatta belirtilen hallerin ortaya çıkması durumunda süre ve teminat tutarı açısından yenilenmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Yapım İşlerine İlişkin İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Poliçelerinde Muafiyet Oranlarının Mevzuatta Öngörülen Sınırlardan Yüksek Belirlenmesi	2023	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde yer verilmiştir
Benzer Nitelikteki İşlerin İhale Usulleri Yerine Kısımlara Bölünerek, Doğrudan Temin Usulüyle Tedarik Edilmesi	2023	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde yer verilmiştir
Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması	2023	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde yer verilmiştir
Belediyeye Ait Taşınmazların Kiraya Verilmesine İlişkin İhalelerde Rekabeti Engelleyen Hükümler Bulunması	2023	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde yer verilmiştir
Sürekli Alım Konusu Olan Malzemelerin Nitelikleri Doğrultusunda Muayene ve Kabul İşlemlerine İlişkin Düzenlemeler Yapılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde yer verilmiştir
Belediyenin Üretim Yerlerinde Kullanılan İlk Madde ve Malzemeler ile Yarı Mamul ve Mamul Maddelerin Taşınır İşlemleri İçin Esas Usul Belirlenmemesi	2023	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde yer verilmiştir
Yapım İşlerinde Yüklenicilerce Tüm Riskler İçin İnşaat Sigortası Yaptırılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde yer verilmiştir

